

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obilitsya (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

Megkezdték a közoktatásügyi költségvetés vitáját.

Beograd, márc. 14.

A szkupstina, bár tegnap vasárnap volt, mégis egész napon keresztül ülésezett, mert a költségvetés megvitatására egészben még csak két hete van.

Tegnap a közoktatásügyi tárca költségvetését vették tárgyalás alá. Az ülésen Szubotity alelnök elnököl, miután Trifkovity házelnök betegsége miatt még mindig nem vesz részt a ház ülésén. Az ülés első szónoka

Vukicsivity Velja közoktatásügyi miniszter volt, aki rövid expozét adott tárcája helyzetéről. A közoktatásügyi budget összesen 857 millió dinár, amely tehát negyven millióval kevesebb a tavalyinál. Nem könnyen nyugodott bele ebbe a redukcióba, de belátta, hogy a takarékoság minden téren szükséges. Ezután az egyes tanintézmények állapotát ismerteti.

Az országban összesen 174 gimnázium van kilenevvenezer tanulóval és 3378 tanárral, akik közül ezer nem kvalifikált. Kijelenti, hogy a pénzügyi bizottságban odanyilatkozott, hogy a gimnáziumok számát nyolevanra akarja redukálni azért,

hogy elkerülhető legyen a szellemi proletáriátus.

A tanítókézpők száma összesen negyvenöt. Ezek számát is harmincháromra óhajtja csökkenteni. Eddig minden évben ezer tanító kap diplomát a kezébe. Ezt a tömeget képtelenek elhelyezni.

Az egyeteméről szóló jelentésében arról számol be a miniszter, hogy az ország öt egyeteme közül Beogradban 80 rendes és 40 rendkívüli, Zágrebben 115 rendes és 13 rendkívüli, Ljubljánban 44 rendes és 20 rendkívüli, Szuboticeán 6 rendes és 4 rendkívüli, Szkopljén pedig 5 rendes és 5 rendkívüli egyetemi tanár működik. Összesen van tehát kétszázötven rendes egyetemi tanár.

Dr. Bazala (horv. főd.) szólal föl ezután, aki beszédét állandóan a középiskolai tankönyvekből szedett téves adatokkal, botlásokkal illusztrálja, amivel meglehetősen derültséget váltott ki a szkupstinában. Kijelenti, hogy általános szempontból ellene van annak, hogy a tankönyvekben főleg szerb vonatkozású versek, történetek vannak és alig valami a horvátokról.

Kobaszica dr. közbekialtja: Talán a tamburicát is vegyük be a tankönyvekbe.

Joity Rizta (dem.) a következő szónok, aki kijelenti, hogy nem hisz abban, hogy Vukicsivitynek sikerülni fog közoktatásügyi programját keresztülvinni. Azt javasolja, hogy a tankönyvek egységesítésére és felülvizsgálására egy bizottságot alakítsanak, amelyben minden tartomány képviselve legyen.

Dr. Baszaries (Radics-p.) beszédében az elemi iskolai és középiskolai tankönyvek hibáival foglalkozik.

Racsan (Radics-p.) arról beszél, hogy a kormány a tanítói szellembe, az iskolába bevitte a politikát.

Bacsinić (Radics-p.) ismerteti a dalmáciai oktatási viszonyokat. Beszél a kuini tanítóképző-intézetéről, amelyre évenként négy millió dinárt költenek, holott ebből az összegből negyven népiskolát tudnának fenntartani.

Az ülést Matievity Sztipo, Mzsilg és Preka Nikola hozzászólása után bezárták és a közoktatásügyi költségvetés vitájának folytatását hétfő reggel 9 órára tüzték ki.

vőségi osztályának élére hívta meg és ezt az állását a mai napig is megtartotta.

Dadity Radivoj tartományi pénzügyigazgató tegnap magánügyben Becskereken tartózkodott.

Munkatársunk érdeklődésére elmondotta, hogy megválasztásáról Bogojevity Iván pénzügyminiszteri inspektor útján értesült, aki szombaton este itt lakó családja meglátogatására Becskerekre érkezett. Részletes programot éppen azért még nem adhat, annyit azonban máris kijelenthet, hogy a takarékoság híve.

A tartománygyűlési képviselő bizalmából kerültem — mondotta — a tartományi pénzügyigazgatói székbe, azért igyekszem ezt a bizalmat rendszeres munkával kiérdemelni. A tartományi pénzügyigazgatóság megszervezésénél az a szempont fog vezetni, hogy csak szakképzett, ügykörüket pontosan ismerő, szorgalmas és lelkiismeretes tisztviselőgárdát kapjak, akik mindenkor megállják a helyüket. A polgárság érdekeit természetesen a legmesszebbmenő módon szem előtt tartom, a törvényes keretek betartásával könnyíteni igyekszik a súlyos adóterheken. A városoknál és községeknél oda fogok hatni, hogy mindenütt takarékosan járjanak el, felesleges luxust, ha ilyen netalán találnék, nem engedélyezek, mert az a célok, hogy a közégi pótdót minél kisebbre állapítsák meg.

Ez volna az a program, amit most a messzi távlatból mondhatok — fejezte be nyilatkozatát a tartományi pénzügyigazgató.

Csecsemőgyilkos cselédeleány.

Becskerek, márc. 14.

A bántási Supljaja községben tegnap csecsemőgyilkosság történt. B. Róza cselédeleány viszonyt folytatott az egyik községbeli legény-nyel és a barátságának csakhamar súlyos következményei lettek. B. Róza tegnap szülési fájdalmak lepték meg. Orvoshoz sietett, de utközben fájdalmai miatt lemondott arról, hogy az orvos segítségét vegye igénybe. Besietett egy házba és a félreeső helyen megszülte gyermekét. Az újszülöttet hátrahagyva, később hazament. Néhány óra múlva holtan találtak a csecsemőre. Jelentést tettek a csendőrségnek, amely felelősségre vonta a leányt. Rövid vallatás után B. Róza bevallotta, hogy a halott újszülöttet ő szülte.

A becskereki ügyészség rendeletére megejtették a boncolást, amely kétségkívül megállapította, hogy az egészséges, életerős újszülött fulladás következtében halt meg.

A bűnös cselédeleány ellen megindult az eljárás.

Windischgrätz és Nádossy husvétra amnesztiát kapnak?

Budapest, márc. 14.

A kormányzó kabinetirodája szombaton átküldte az igazságügy-minisztériumba véleményezés végett Windischgrätz herceg és Nádossy érdekében beadott kegyelmi kérvényeket.

Beavatott kormánykörök véleménye szerint már vasárnap komolyan beszéltek arról, hogy

a frankpör elítélteji husvétra amnesztiát kapnak.

Az esettel állítólag a pénteki minisztertanács érdemlegesen fog foglalkozni.

Katonai előléptetések. A hadügy-minisztériumtól érkezett hivatalos értesítés szerint újabban a következő becskereki tartalékos tiszteket léptették elő: Földes Zoltán tartalékos egészségügyi főhadnagyot, tart. másodosztályú kapitánnyá, Terzin Mileta lovassági hadnagyot, lovassági főhadnaggyá, Klein Árpád tart. gyalogsági hadnagyot, gyalogsági főhadnaggyá, Majoros Miksa tart. gyalogsági hadnagyot, gyalogsági főhadnaggyá, Strucsek Ferenc tart. gyalogsági hadnagyot, gyalogsági főhadnaggyá, Lámby Lázár tart. gyalogsági hadnagyot, gyalogsági főhadnaggyá.

A beográdi tartománygyűlés betöltötte az öt vezetőállást.

A tartomány pénzügyigazgató nyilatkozott programjáról. Takarékoság a tartományban — le kell szállítani a községi pótdót.

Becskerek, márc. 14.

A beográdi tartománygyűlés szombaton este ejtette meg a tisztviselőválasztásokat. Ezuttal az öt referensi állás betöltése felett határoztak és négy előadói tiszteket betöltöttek. A négy vezetőtisztviselelön kívül megválasztották a tartományi pénzügyigazgatót, aki az eddigi megyei főszámvevő szerepkörét intézi a tartományban. A pályázók közül a közgyűlés Nikolity Dusán és Marcikity Triva eddigi vármegyei másodfőjegyzőt, dr. Szubotin pancsevói ügyvédet és Lázity Laza megyei főmérnököt választotta meg, míg a tartományi pénzügyigazgatói állást ugyancsak bántási emberrel, Dadity Radivoj volt becskereki pénzügyigazgatósa-gi tisztviselővel, jelenleg a belügy-minisztérium BBB ügyosztálya számvevőségi főnökével töltötte be.

Nicolity Dusán évek óta áll a vármegye szolgálatában, hosszú közigazgatási multja garancia arra nézve, hogy jövőbeni működésében

is csak a tartomány érdekeit fogja szembe előtt tartani. Marcikity Triva is szakképzett, törekvő főtisztviselője volt a vármegyének és lesz minden bizonnyal az új tartományban, amely benne úgy, mint a harmadik referensben, dr. Szubotinban, értékes vezetőtisztviselelöt kapott. Lázity Laza vármegyei főmérnök szakképzettségével már eddig is kiváló munkásságot fejtett ki a megyei uthálózat fokozatos kijavításával, de amit eddig megnehezített az anyagiak hiánya, azt most lehetővé fogja tenni a költségvetés nagy utépitési előirányzata, úgy hogy működése elé fokozottabb reményekkel nézhetünk. Dadity Radivoj tartományi pénzügyigazgató huszonhét esztendeig állott a becskereki pénzügyigazgatóság szolgálatában, a forradalom után Becskerek város főszámvevői hivatalának az élére került, majd a Bácskában volt főszolgabíró, de csakhamar Torontál vármegyéhez nevezték ki árvaszéki elnökké. Innen a belügyminiszter a BBB ügyosztály számve-

A bányai kereskedelmi és iparkamara állást foglalt a terüvet megsejntetése ellen.

Panaszokat és visszaéléseket ismertettek a plenáris ülésen. Nagy viharok között tárgyalták a kamara felosztatásának tervét.

Beeskerek, márc. 14.

A bányai kereskedelmi és iparkamara vasárnap délelőtt tíz órakor Jankovity Koszta elnöke alatt plenáris ülést tartott, amely mindvégig nagy érdeklődés mellett, helyenkint viharos jelenetekkel folyt le.

Jankovity Koszta kamarai elnök nyitotta meg a közgyűlést és napirend előtt bejelentette, hogy öfélése a király a szűkebb vasutépítési bizottságban kifejtett szakszeri közreműködésért

Sztanojlovity Sándort, a kamara érdemes titkárát, a Szent Száva-rend ötödik osztályu rendjével tüntette ki,

amit a megjelentek lelkes éljenzéssel vettek tudomásul. A plénum nevében Jankovity elnök megkérte Sztanojlovityot, hogy a jövőben is ilyen eredményesen dolgozzék a kamara és a közgazdaság érdekeiért.

Utána Jankovity elnök előterjesztette a zárszámadásokat és az évi jelentést, amelyet nyomtatásban megküldöttek valamennyi tagnak.

Csuresin Nikola pancsevói tag, örömet és meglepedését fejezte ki a szakszeri évi jelentésért, amely a Bánát gazdasági életének hü tükrét adja, majd a bányai gazdasági helyzettel foglalkozott és felemeltette, hogy fontosnak tartja a forgalmi adó megszüntetésének a sürgős kérelmezését. Beszéde további során elpanaszolta, hogy

a pancsevói telekkönyvi hivatalban 4500 kérvény fekszik elintézetlenül.

A kamara tegyen lépéseket az áldatlan állapot megváltoztatása érdekében. Szükséges volna — mondotta többek között — a kamara közbenjárása az aprópénz beváltásáért is, amelyet nagyobb összegekben nem fogadnak el a pénzügyi hatóságok.

Radicsev Lázár érdekes panaszt ismertetett a plénummal. A beeskereki kiskereskedők elpanaszolták, hogy

egy pénzügyőr járta végig az üzleteket és mindegyik kereskedőtől kétszáz dinárt vett fel

ellenőrzőlap céljaira. A pénzt természetesen megtartotta és így a felek hibájukon kívül károsodtak. Helyénvalónak tartja a kamara ez ügybeni közbenjárását, hogy a felvett kétszáz dinárokat szolgáltatásuk vissza a feleknek.

Jovánovity Giga (Novibecsej) bejelentette, hogy még egy nagyobb esetről tud referálni.

Egy pénzügyi tisztviselő Kumánon 36.000 dinár adót szedett be és erről nyugtát adott. A pénzt elsikkasztotta, a felektől pedig ujra kéri az adót.

Az adóbehajtást végző tisztviselő még ma is közhivatalt tölt be.

Filipovity Péra (Vrsac) kifogásolta, hogy az utleveleket Szmederevön állítják ki. Kérte, hogy a kamara hasson oda, hogy

az utlevelek kiszolgáltatását Vrsacon végezzék.

A következő felszólaló, Szabó Sándor (Pancsevó), a kamarai tagok részére féláru vasuti jegy kiadását kérte szorgalmazni, Jovánovity Giga ellenezte a közbenjárást, amely szerinte, úgy sem lesz eredményes.

Jankovity elnök válaszolt ezután az egyes felszólalásokra, majd szavazást rendelt el a zárszámadások és az évi jelentés felett. A plénum úgy a zárszámadásokat, mint az évi jelentést elfogadta.

Sztanojlovity Sándor kamarai titkár ezután nagy figyelem közepette, a kereskedelmiügyi minisztérium átiratát olvasta fel, amelyben jóváhagyja a kamara 1927. évi költségvetését, egyben pedig azt javasolta, hogy a kamara, ideiglenes jellegre való tekintettel,

tegye meg az előkészületeket a noviszádi kamarához való csatlakozására,

A határozatot még Krajaes Iván irta alá. A kereskedelmiügyi minisztérium döntésének felolvasása nagy felzudulást keltett az ülésen és Jankovity Koszta indítványozta, hogy

a leiratnak csak azt a részét vegyék tudomásul, amelyben a minisztérium jóváhagyja a költségvetést.

Jankovity elnök ezután a kamara megszüntetése elleni harcot ismertette. Elmondotta, hogy Krizman kereskedelmiügyi miniszter foglalkozott először a törvényjavaslattal és tervezetében öt kamarát hagyott meg, utódja, Surmin, hét kamarát fennmaradását akarta biztosítani és három tervezett törölni, a dubrovnikit, az oszijekit és a beeskerekit. Amikor Krajaes került a miniszteri székbe, kijelentette, hogy én dalmát vagyok, nem engedem a dubrovniki kamarát, Radics az oszijekit vette védelembe, védtelen csupán a beeskereki maradt.

Jankovity elnök folytatja: Voltam Nincsitynél, aki a legnagyobb készséggel kijelentette, hogy segítségünkre lesz.

A kamara sorsát az fogja eldönteni, hogy ki lesz a kereskedelmiügyi miniszter.

Beszéde további során a bányai kamara megalakításának történetét ismertette. Bácsbodrogyvármegye magyar éra alatt a szegedi kamara fennhatósága alá tartozott, 1918-ban, a forradalom után Noviszád székhellyel különálló bácskai kamara alakult. Mi bányaiak, a temesvári kamarához tartozunk és amikor 1919 július 6-ikán kiürítettük Temesvárt, a kamara irattárát és berendezését Beeskerekre szállították. Az akkori kereskedelmiügyi miniszter elrendelte, hogy a berendezést és az irattárt adják át a noviszádi kamarának, a Bányában azonban mindenféle gyűléseket tartottak, amelyeken különálló bányai kamara létesítését követelték. Így alakult meg azután miniszteri engedéllyel 1920 február 4-ikén a bányai kereskedelmi és iparkamara. A minisztérium engedélye úgy szült, hogy a kamara ideiglenesnek tekin-

tendő addig, amíg jóváhagyott alapszabályai nem lesznek. Attól a perettől kezdve, amikor a jóváhagyás megtörtént, elmaradt a kamara mellől az „ideiglenes” szó.

A bácskai kamara — fejezte be Jankovity beszédét — sohasem fogja úgy megvédeni a Bányás érdekeit, mint az önálló bányai kamara és ezért azt indítványozta, hogy hathatósan kérjék a beeskereki kamara meghagyását.

Felszólalását hosszantartó taps követte, melynek elcsöndesedése után Csuresin Nikola (Pancsevó) szólalt fel, aki a kamara megmaradása mellett foglalt állást beszédeben és kérte a vezetőséget, hogy veszály esetén rendkívüli közgyűlést hívjon össze, hogy azon tiltakozzának a kamara megszüntetése ellen.

Mility Szvetozár (Kikinda) a kikindai iparosok határozatát ismertette, amelyben

külön iparoskamarát követelnek a jelenlegi kereskedelmi, gyáripari és ipari kamara helyébe. Francity Jócó (Vrsac), Lekity Bózsó és Berberszki Nikola kamarai alelnök elítélték a kikindai iparosok eljárását és

kérték, hogy a kikindaiak vonják vissza határozatukat,

mert csak egységes fellépéssel tudják a beeskereki kamarát megmenteni. Hasonló szellemben beszélt Tyirilov Isza (Pancsevó), aki kifejtette, hogy a Bányás a Pancsevó-beográdi hid felépítésével fontos közlekedési út lesz, mert a Bányágon keresztül fog lebonyolódni a külföld, Budapest és Bécs felé irányuló vasuti forgalom. Szabó Sándor (Pancsevó) és Sztanojlovity Sándor titkár felszólalása után elhatározták, hogy tudomásul veszik az elnöki jelentést és kérik a kikindai iparosokat határozatuk megmaradására.

A következő pont Mihajlovity Dusan (Beeskerek) javaslata volt, hogy az üresedésben lévő főtitkári állást betöltsék. Több hozzászólás után elhatározták, hogy mivel a jelenlegi titkár közmegelegedésre intézi a kamara ügyeit, az indítványtól eltekintenek.

Hosszantartó vitát provokált a következő tárgy, az üzleti záróra. Az ellentétes nézeteket valló tagokat eredménytelen vita után úgy elégitették ki, hogy elhatározták a beeskereki és vrsaci kereskedők és iparosok határozati javaslatainak továbbítását. A javaslatokban a kérdés egységes szabályozását kérik és

vagy az általános vasárnapi szünet kimondását követelik, vagy, hogy két órán át mindenütt nyitva lehessenek az üzletek.

Végül Sztanojlovity Sándor titkár bejelentette, hogy a folyamháozási tanács tagjává neveztek ki és kérte a tagokat, hogy a folyamháozásra vonatkozó kívánságaikat még a tanács összeülése, vagyis március 21-ike előtt közöljék.

Jankovity elnök az ülést délben negyed egy órakor zárta be.

TUNGSRAM

rádiólámpa

minden rádió vevőképességét fokozza. 2148 Gyári főlerakat: VOLTA R.-T. VELIKIBESKEREK

HIREK

A Chewra Kadisa közgyűlése. A beeskereki Chewra Kadisa Szentegylet vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését a Chewra ház nagytermében. A közgyűlést Temmer Sándor egyesületi elnök nyitotta meg, üdvözölte a szép számban megjelent tagokat, majd buzdító beszédben további közreműködésre és lelkes munkálkodásra hívta fel az egyesület tagjait. Nagy tetszéssel fogadott beszéde után Büchler Hugó az évi jelentést olvasta fel, amelyet nagy figyelemmel hallgattak végig a közgyűlés résztvevői. Az 1926. évi zárszámadások és az 1927. évi költségvetés előterjesztése és elfogadása után tagfelvétel volt, majd négy lelkes tagot tiszteletbeli tagnak választottak meg. A tiszteletbeli tagságokat Juliusz Lipót, Fleischberger Jakab, Hajduska Jenő és Müller Ignác nyerte el. Közgyűlés után a szokásos istentiszteletet tartották meg Mózes halála évfordulójának emlékeztetőre. Niedermann Mór dr. főrabbi hatásos, mély szántású beszédben méltatta Müller Ignác egyesületi gondnok nagy érdemeit, lelkes és agilis munkásságát, majd a világon elhalt nagy zsidó férfiakról beszélt, többek között Vázsonyi Vilmosról. Niedermann főrabbi klasszikus szépségű beszéde mély hatást váltott ki a hallgatóságból.

JÖNNEK A SORSÜLDÖZÖTTEK!

A Lyra-dalegylet műsoros délutánja. A Lyra-dalegylet vasárnap délután 5 órakor tartotta meg műsoros előadását a Szerb Koronaszállóban. A műsor legkiemelkedőbb száma volt dr. Borsodi Lajos: „Új emberek” című novellája, amelyet maga a szerző olvasott föl. A nagy, általános emberszeretetet propagáló, végtelenül finom nyelvezettel bíró novellát a közönség lelkes tapsal honorálta és melegen ünnepelte Borsodit. Mihajlovityné énekelte el ezután nagy sikerrel Huszka: „Két veréb” című dalát, majd ifj. Halbwaisz Lajos jól sikerült hegedűszólója következett, amelyet tanító-mestere, Láng Imre kísért zongorán. Jovánovity Iván szavalt a el ezután nagy hatással Petőfi: „Órült”-jét, majd Csáby János ötletesen előadott kupléja után „Az angol kisasszony” című bohózatot adták elő, amelyben Gyólay Vica, Schmidt Jánosné, Jovánovity Iván, Müller János és Csáby Rudolf arattak megérdemelt sikert. A közönség, amely zsufozásig megtöltötte a termet, a legjobb hangulatban tapsolt és ünnepelte az egyes szereplőket.

JÖNNEK A SORSÜLDÖZÖTTEK!

Földrengés Délserbiában. Beográdból jelentik, hogy tegnap délután 4 órakor a délserbiai Veranában erős földrengés volt észlelhető. A földrengés az est folyamán még egyszer megismétlődött. Az anyagi kár jelentéktelen.

A szezon legtökéletesebb filmjét: az „ÉJFÉLI NAP-OT”, hétfőn és kedden mutatja be a Balkán Bioszkop. Az Éjféli nap főszereplője a hódító szépségű Laura La Plante. A legzseniálisabb rendező, a világhírű Dimitrij Buchovetzkij élethűen varázsolja elénk az egykori cári udvar fényét, pompáját, a mulatók nagyhercegek, a kegyetlen Treptov és a fanatikus szerzetes, Rasputin világát. Orosz rendezés, amerikai méretek! Az amerikai Potemkin!

Az osztrák közéleti választások. Osztrákban tegnap folytak le a közéleti választások, amelyben a föderalisták 15, a radikálisok 10, a kommunisták 7, Radicsék két madátumot kaptak.

JÖNNEK A SORSÜLDÖZÖTTEK!

A közép-európai labdarúgó-kongresszus. A közép-európai futball-kongresszus tegnap vette kezdetét Budapesten, amelyen Magyarország, Ausztria, Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia delegátusai vettek részt. A kongresszus a közép-európai kupát tárgyalja.

Jugoszlávia delegátusa Riboli és Magyarország között megegyezés jött létre, amely szerint március 19. és 20. án Szuboticán a Ferencváros, Újpest, Hungária, Vasas tartalék kombinált csapata, Beogradban pedig a III. kerület, Kispeszt, Nemzeti és Budai 33-as tartalék kombinált csapata mérkőzne mint nem hivatalos válogatott csapat.

JÖNNEK A SORSÜLDÖZÖTTEK!

SPORT

Futball.

Kadima—Borac 2:0 (1:0). Biró Podgradski. Másodosztályu bajnoki mérkőzés.

Rekordszámú közönség előtt folyt le a másodosztályu bajnoki mérkőzés. Izgalmas játék után a Kadima nyerte meg a nagy érdeklődéssel kísért mérkőzést.

Az első gólt Török rugta corner után a kavarodásból, a második félidőben pedig Simát centerezését Török befejezte.

Borac támadásával indult a játék. A Kadima nehezen szabadtul fel. A mérkőzésen végig többnyire a Borac volt a támadó fél.

A Kadima vasárnapi győzelmével két ponttal a második osztályu bajnokság élére került.

A Kadima csapatából is általában Tikárd tűnt ki emberfeletti játékával. Jó volt még a Kadima védelme.

Előmérkőzés: Radnicski I.—Kadima II. 2:1 (1:0). Biró Teichner.

A győztes gól tizenegyesből esett. **Bácskai bajnoki mérkőzések:**

Szuboticán: Bácska — Verbász 7:0 (3:0).

Szubotici Sport—Szentai AC 8:1 (5:1).

Zsak—szombori Szoko 2:1 (1:0).

SMTC—Kulai SC 8:0 (4:0).

Szomborban: Sand — Szombori Sport 4:2 (1:2). A Sand ezzel a győzelemmel megerősítette vezetőpozícióját.

Noviszádon: OSKV—NAK 4:0. Barátságos.

Pancsevó. SK Bánát—SK Radnicski 3:0 (1:0).

Kikinda. Vitéz (Zemun)—Srbija 2:1 (1:0).

Beogradban: BSK — Sumadija 7:1.

Budapest. Újpest—Hungária 1:0.

Bástya—Budai 33-as 3:1.

Ferencváros—III. kerület 5:0.

Kispeszt—Nemzeti 2:1.

Sabaria—Vasas: elmaradt.

Antwerpen. Belgium—Hollandia 2:0.

Athén. Gradjanszki—Athén válogatott 3:1.

Gradjanszki—Peloponerosz 2:1. (Szombaton játszották.)

Törvény.

Budapest. A Hősök emlékversenyén törben Rády József 6 győzelemmel első, Rozgonyi holtversenyben 6 győzelemmel második.

A beográdi Pen-klub Becskerekén.

A Torontálmezei Magyar Közművelődési Egyesület matinéje.

Becskerek, márc. 14.

A Torontálmezei (Bánati) Magyar Közművelődési Egyesület vasárnap délelőtt 11 órakor a vármegyeháza nagytermében nagyszabású felolvasó ülést tartott, amely alkalommal a beográdi Pen-klub több nagyevű tagja mutatkozott be a becskereki közönségnek.

A vármegyeháza díszes nagyterme valóban díszes keretül szolgált a kitünően sikerült kulturális ünnepnek, amelyen a város egész intelligenciája igazi ünnepi hangulatban vett részt, feszült figyelemmel kísérve minden egyes előadást. A közönség rendkívüli érdeklődése mindennél ékebben dokumentálta, mennyire értékelte a város kulturális polgársága azt a nem mindennapi eseményt, hogy a szerb irodalom legelső reprezentánsait látja maga előtt és hallhatja kiváló alkotásaikat.

A felolvasó ülést Marton Andor, a kultúregylet igazgatója nyitotta meg, aki a vendégeket szerb nyelven üdvözölte, majd magyar nyelven, költői szavakkal, lendületes formában hirdette az irodalomnak a lelkeket átölelő lényegét.

Ezután Bogdanovity Milán, az ismertevű esztétikus, tartotta meg rendkívül magvas és mélyenjáró előadását a háboru előtti és utáni költészet lényegéről. Találó szavakkal, a lényegre pontosan kiemelő szempontok hangoztatásával mutatott rá az új poézis útjára és meggyőző érvekkel fejtegette, hogy a

háboru utáni lélek új jellege miként fűti át az új lírát.

A nagyszerű előadást Makszimovity Deszanka, a fiatal szerb költőnőmzedék egyik legjelesebb tagjának nagyon finom, halkszavú, megkapóan meleg poémái követték. Majd Krklec Gusztáv lépett a közönség elé, aki gyönyörű, új színekben tündöklő, modern verseivel a közönségben csak megerősítette azt a tudatot, hogy a mai szerb irodalomnak egyik, nemzetközi viszonylatban is, legerősebb tehetsége.

Krklec előadását Milicsity Sibe költői prózája követte, aki mesteri stílusban, a gondolatok és hangulatok művészi harmóniájában a költészet új tájait tárta fel.

Az előadások sorozatát Manojlovity Teodor, a nagyevű író és költő előadása fejezte be, aki néhány Ady-költeménynek az eredetivel kongeniális fordítását mutatta be. Dallamban, a gondolat szárnyalásában, a hangulat forrásában ezek a fordítások vetekednek a nagy magyar költő halhatatlan alkotásaival. Különösen az „Ádám, hol vagy” mesteri átültetése ragadta meg a lelkeket, de az előadott fordítások mindegyike magán hordja a kiváló író ragyogó tehetségének minden jelét.

A közönség minden egyes előadót lelkes ünneplésben részesített és egy felejthetetlen kulturális nap felemelő emlékével hagyta el a termet.

A házasság válsága.

Újabb házasságok.

Már az első napon is élénk és érthető visszhangot keltett a közönség körében a házasság válságáról írott cikkünk, amely tulajdonképpen bevezetője volt annak az anketének, amit a „Torontál” rendez a kérdés megvitatására. Hogy a probléma mennyire súlyosan nehezedik a ma társadalmára és hogy mennyire sürgős annak valamilyen módon való kedvező megoldása, annak legjobb bizonyítéka épp az az érdeklődés, amit az olvasóközönség az ügy iránt tanúsít, valamint az, hogy már a mai posta is egy csomó levelet hozott szerkesztőségünkbe, amik mind a probléma megoldásával foglalkoznak és igyekeznek módokat találni a válság enyhítésére. A levelek közül, hozzászólásképp, leközöljük a következőket:

Kedves Szerkesztő ur! Szíves engedelmet kérem, hogy a házassági és az oly nagyon divatos vált gyakori válsági problémához én is mint megrögzött agglagény ebbeli véleményemet kifejtsem. Hogyan hársítuk el ezen elharapódzott betegséget? Legegyszerűbben, mint én tettem, egyáltalában ne nősüljünk. Élénk emlékezetemben van még Aczél Ilonának két évvel ezelőtti megjelent újságicikke, amelyben kész lemondani mindennemű igényeiről, sőt nagy készséggel beigéri szíves támogatását a mindennapi kenyér megszerzéséhez. Igen ám, szép ígértet ez, azonban a magam fajta megacélosodott szívű agglagények nem igen ülünk fel az ily ígérteteknek. Mikor minduntalan tapasztalom, hogy a szomszéd leányok ahelyett, hogy segédkezzenek a háziüendőkben, vagy valami kenyérkereseti pályát választanának, a nyugágyon henylének, feleslegesen

cselédet tartanak, pedig igen szerény viszonyok között élnek. Mi is tudunk a szívekbe látni, jobban imponál nekünk, ha a hölgyek szorgos munkával az oly megvetett kartonruha mellett maradnának. Az ilyen viszonyok mellett könnyebben nősülünk, nem volna oly gyakori válás, nem lenne oly sok agglagény sem és ami a fő, családi béke honolna a legtöbb házban. Tehát le a selyem ruhával, le a prémes bundával, le a korzózással! Igaz hive

Atzél Illés.

Egy másik válasz:

A válások esetenként különbözők. Két egyforma válók nem léteznek. Elsősorban is, a házasságok lelkivilágát, érzésvilágát, valamint gondolkodását kell tekintetbe venni. Másodsorban a legfontosabb körülményt képezi a környezet és annak befolyása a házaspárra. Végül pedig számításba jön a házaspár anyagi helyzete.

Vannak esetek, amikor az összes fentemlített körülmények egyszerre döntők lehetnek a válás elhatározásában és vannak esetek, amikor a sok közül az egyik is elég ok a válásra. A mai nehéz, pénzkriszises időben, döntőleg hathat még az ingadozó közölt a nehéz megélhetési viszony, a lakásmizéria, a drágaság, beteges féltékenység, a gyermeknevelés fátalmái, amitől a modern nők legnagyobb része irtózik.

Idéges, gyorsütemű életet élünk. Elmúltak már azok a férfiakra nézve kellemes idők, amikor a pátriarkális családi élet valósággal rab-szolganőket termelt az asszonyból s amikor a nő csak családjának és férjének élt.

A nő általában ma, sokkal inkább ragaszkodik az önállóság és függetlenség után, mint bármikor.

Tekintetbe jön a válás kérdésénél még az is, hogy miképpen ment a leány férjhez? — Szerelimből, hiúságból, dachból avagy érekből? Mindezek a válás megítélésénél nagyon sok súlyt nyomnak a latban.

Óreg hiba még az is, hogyha a két házastás között nagy a korkülönbség. Előnyösebb mindig az, ha a férj néhány évvel idősebb a nőnél; mert a nő rendes körülmények között fizikailag néhány házasság év leforgása alatt úgy is utóléri a férfit.

Én nem csodálkozom azon, hogy a mai világban oly sok a válás, sőt a házasságkötések számához képest (ismerve a mai társadalmi átlagos psychét) — még a kevésnek is találok!

Tény az, hogy minden boldog házasságban valamelyik házastársnak kell az áldozatnak lennie. Vagy a nő, vagy a férfi az! Ezt talán fejcsoválva olvassák néhányan, mert azt is mondhatják, hogy mind a ketten áldozat számba mehetnek! — Lényeges azonban az is, hogy hány évig éltek együtt ezen házastársak, akik válni készek, hány gyermekük volt, avagy a házasság gyümölcsstelen maradt-e?

Nem ritka eset az, hogy a válás alkalmával mindkét házastárs gőgből és dachból határoz, holott, pedig egy lélekbemarkoló békítési kísérlet is elég lenne ahhoz, hogy a válást megghisítsák.

Ezen a téren nem volna megengedhető, hogy a válást kimondó bíró kizárólagosan a törvényben előírt hideg paragrafusokhoz ragaszkodjék, hanem szigorúan egy psychológusnak kellene a bírói tisztet betölteni, aki a legapróbb részleteket is kikutatná a két házastársról s megértő tudásával békítőleg hason a válni készülő felekre.

Inkább megtudom érteni azon házastársak válni vágyását, akik csak rövid ideig éltek együtt, mint azokat, akiket hosszú év szeretete, tisztelete, megbecsülése és megszokása kötött egymáshoz.

A házasságban, különösen a mai gondokkal terhelt időkben, fontos az, hogy mindkét fél egyformán megértő és engedékeny legyen. Ha mindkét házastárs makacs, a válás — elkerülhetetlen. Erőltetve, önmagukat legyőzve, élhetnek egy bizonyos ideig látszólag megegyezett családi életet, azonban a gyors válni erupció annál kikerülhetlenebb.

Tanácsos volna, ha a házasságre törekvő felek jól megismernék egymást, — azonban sajnos — ez csak akkor következhetik be, ha már a házasságre bizonyos ideig folytatják; mert a házasság előtt úgy a férfi, mint a nő, egyformán számító és mindegyik a „szebbik” oldalt mutatja, holott a „nem szebbik” oldala is meg van, csak palástolja, míg célját eléri s akkor kétszeresen csúnyán hat az az erővel és szandékosan palástolt jellemhiba!

Sok függ nagyon a neveléstől is, hogy ki milyen példát látott maga előtt a házasságre illetőleg. A nevelés sokkal nagyobb szerepet játszik az életben általában és különösen a házasságreben, mint az iskola.

Annyi igaz, hogy a házasságre mézeshetei gyorsan elrepülnek, de igaz az is, hogy a házasságre meg kell becsülni tudni, a házasságreben nem szabad makacsságnak előfordulnia — mert amiatt történik minden válás.

Ergo: „Makacs lányok, makacs férfiak, — ne házasságrejok — és akkor nem lesz annyi válás!”

„Adria.”

Orient Bioskop

Hétfőn, márc. 14-én 5, 7 és 9 órákor

Kedden, márc. 15-én 5, 7 és 9 órákor

Jön! A fekete paradicsom.

Pénztárnyitás: d. e. 10—1/2-ig, d. u. 3—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—11-ig, d. u. 2 órákor.

Egy csomag elsárgult levél, egy élet boldogtalansága ez, Marliit regénye után:

A vén kisasszony titka.

(Das Geheimnis der alten Mamsell). Gyönyörű dráma 7 felvonásban. A főszerepekben: Marcella Albani, Hans Mierendorff, Julie Serda, Guido Schamberg, Harry Halm és Anton Pointner.

Jön! A SORSÜLDŐZŐTEK. Jön!

Becskerek város cím- és lakjegyzéke.

— Huszonkettedik közlemény. —
 Bröder Alekszander városi adóhiv. tisztviselő, Vojvode Misitya u. 8.
 Brunner Károlyné özv., magánzó, Etvesova u. 2.
 Brunet Antal ispán, Geteova u. 77.
 Brunet Ferenc r. k. áldozópap, Kralja Petra trg 6.
 Brusin Neva tisztviselő, Matavuljeva u. 4.
 Brusin Péra tisztviselő, Matavuljeva u. 6.
 Brussmann Teodor raktárnok, Miletityeva u. 86.
 Bruttó Tóbiásné özv., háztartásbeli, II. predgrad 71.
 Brückner Georg napszámos, Szolunszka u. 44.
 Brüll Miklós ifj., tisztviselő, Miletityeva u. 8.
 Brüll Miklós vendéglős, Miletityeva u. 8.
 Bú Mihály tanító, Karadjordjev trg 3.
 Buberak István napszámos, Pasityeva u. 43.
 Buberak Pál napszámos, Pasityeva u. 43.
 Buda Györgyné özv., piaci elárúsító, II. predgrad 19.
 Budai Andrásné özv., háztartásbeli, II. predgrad.
 Budai Imre gépész, II. predgrad.
 Budai János magánhivatalnok, Lenauova u. 77.
 Budai József magánzó, Karadzityeva u. 9.
 Budai Márton könyvkötő, Karadjordjev trg 31.
 Budai Pál lakatos, II. predgrad 23.
 Budimir Száva napszámos, Karadjordjev trg 69.
 Budimlity Albe napszámos, Csarnojevitya u. 24.
 Budimlity Gyenő földmives, Takovszka u. 91.
 Budimlity Gyura napszámos, Csarnojevitya u. 24.
 Budimlity Zsiváné özv., magánzó, Csarnojevitya u. 24.
 Budink Anna eseléd, Pasityeva u. 36.
 Budinszki Albe földmives, Toplicsina u. 62.
 Budinszki Jövő napszámos, Matavuljeva u. 6.
 Budisity Gyuró napszámos, Karadjordjev trg 69.
 Budisity Koszta borbély, Karadjordjev trg 67.
 Budisity Velja földmives, Karadjordjev trg 69.
 Budling Péter kereskedőség, Orlova u. 8.
 Budur Maca tisztviselő, Hajduk Veljkova u. 23.
 Budur Sándor nyug. jegyző, Hajduk Veljkova u. 23.
 Bugar Péra boeskoros, Beogradszka u. 15.
 Bugaresity Katia magánzó, Miletityeva u. 13.
 Bugaresity Láza kalauz, III. predgrad.
 Bugarszki Anna magánhivatalnok, Miletityeva u. 3.
 Bugarszki György magánhivatalnok, Miletityeva u. 3.

Bugarszki Milivoj nyug. tanító, Car Dusana u. 91.
 Bugarszki Tóso földmives, Prizrenszka u. 9.
 Bugarszki Vladimir állami tisztviselő, Miletityeva u. 3.
 Bugaru Péra papucos, Beogradszka u. 15.
 Bugyi János magánzó, Geteova u. 80.
 Bugyi József napszámos, Geteova u. 80.
 Bugyi Katia háztartásbeli, Geteova u. 80.
 Buiz Miklós munkás, I. predgrad 5.
 Bujtar Anka magánzó, Vojvode Bozse u. 23.
 Bujtar Zsiva napszámos, Vojvode Bozse u. 25.
 Bukovác István kereskedő, Aleksandrova u. 1.
 Bukovác István napszámos, Branka Radicevitya u. 24.
 Bukovác János kereskedő, Aleksandrova u. 47.
 Bukovác Johanna özv., magánzó, Branka Radicevitya 24.
 Bukovác Pál szobafestő, Silerova u. 8.
 Bukovác Pál ifj., festő, Silerova u. 8.
 Bukovác Péter munkás, Branka Radicevitya u. 24.
 Bukovity Milán kereskedőség, Ljubljanszka u. 9.
 Bukovics Sándor lakatos Takovszka u. 21.
 Bukovics István asztalos, Etvesova u. 33.
 Bukur Tódor, Vojvode Szepe u. 58.
 Bulez József szolga, Geteova u. 40.
 Bulez Pirozka napszámos, Geteova u. 40.
 Bulling Józsefné özv., magánzó, Branka Radicevitya u. 17.
 Bunity Iván törvényszéki bíró, Vojv. Putnika u. 13.
 Bunjek István magánzó, Gyorgya Szmedereva u. 58.
 Burányi Ödön villanyszerelő, Pupinova u. 13.
 Burger Péter cipészegéd, Petrogradszka u. 53.
 Burget Béla vas. tisztviselő, Hajduk Veljkova u. 5.
 Burget József nyug. főgimn. tanár, Aranjeva u. 17.
 Burghardt Jován magánzó, Takovszka u. 68.
 Burgisz Péter napszámos, Pupinova u. 3.
 Burik András napszámos, III. predgrad (Daun-féle téglagyár.)
 Burinszki Koszta napszámos, Pupinova u. 10.
 Burnáty Matija napszámos, Katyanszka u. 1.
 Bursity Danica özv., magánzó, Karagyorgyev trg 101.
 Bursity Gyura földmives, Karadjordjev trg 101.
 Bursity Gyurica földmives, Karagyorgyev trg 101.
 Bursity Milán kereskedőség, Karagyorgyev trg 102.
 Bursity Milivoj földmives, Karagyorgyev trg 101.
 Bursity Milivoj földmives, Karagyorgyev trg 102.
 Bursity Zsárkó lakatossegéd, Karagyorgyev trg 101.

Bursity Zsiva földmives, Karagyorgyev trg 102.
 Buschbacher Giza varró, Petrogradszka u. 22.
 Buschbacher János napszámos, Car Dusana u. 59.
 Buschbacher Mihály magánzó, Csarnojevityeva u. 43.
 Buschbacher Mihály ispán, Szaralijina u. 8.
 Buschbacher Katalin özv., háztartásbeli, III. predgrad 292.
 Buschbacher Péter kereskedő, Beogradszka u. 37.
 Butor Károly tánctanár, Somogyi u. 35.
 Rutovity Petár áll. vas. mérnök, Geteova u. 34.
 Buza Ferenc napszámos, II. predgrad 22.
 Buza György napszámos II. predgrad 22.
 Buzoki Pál napszámos, Ruvareseva u. 6.
 Büchler Hugó tanító, Aranjeva u. 10.
 Bürger Koszta gépkeres. ügynökség, Pupinova u. 15.
 Carán Próka vármegyei irodaigazgató, Knez Pavlova u.
 Carán Anna háztartásbeli, Pasityeva u. 1836.
 Carán Boskó felsőiskolai hallgató, Pasityeva u. 1836.
 Carán János kereskedő, Miletityeva u. 17.

Carán Jóva ügynök, Danicsityeva u. 10.
 Carán Ljubica varróleány, Pasityeva u. 1836.
 Carán Milorád felsőiskolai hallgató, Pasityeva u. 1836.
 Carán Mita köteles, Danicsityeva u. 12.
 Carán Pája munkás, Karadjordjev trg 7.
 Carán Rada kocsmáros, Pasityeva u. 1836.
 Carinarina Glavna II. reda, Brigadira Risztitya u.
 Ceizer Katalin özv., magánzó, Rajityeva u. 6.

(Folytatjuk.)

Figyelmeztetés! Ha hibás a lakcíme, mert időközben lakást változtattott, töltse ki a mellékelt szelvényt, vágja ki a lapból és dobjja be a „Torontál” szerkesztőségének folyosóján elhelyezett levélszekrénybe, hogy a jövő hónapban megjelenő könyvkiadásban helyesen szerepeljen.

Kérem a lakcím helyesbítését a következőképen:

Név:

Foglalkozás:

Lakcím:

Feledhetetlen, drága és kedvelt gyermekemként szeretett unokahugom,

Róth Margit

gyászos elhunyt alkalmából a meleg együttérzés és őszinte részvét annyi számos, jóleső megnyilatkozásában volt részem, hogy lehetetlen azok mindegyikét külön külön megköszönni.

Mélyeséges nagy gyászomban tehát ezton mondom köszönetet mindazoknak, akik nagy fájdalommat virágküldeményekkel, résztvevő sorakkal és a végtisztességen való megjelenésükkel némiképp is enyhíteni igyekeztek.

Özv. Dr. Mangold Samuné és az elhunyt testvérei.

Vörös narancs ismét érkezett.

Özv. Guttman Jakabné és Fiai.

Külföldi nagy cég

elsőrendű technikai készülékeknek képviselőre nyelvismerettel bíró, jó felépítésű képviselőket keres elsőrendű privát felek felkeresésére. Ajánlatok e lap kiadóhivatalához intézendők 511 szám alatt 511

Más cikkek bevezetése miatt

kül- és belföldi francia parfümök, valamint *deodorant* olcsón kiárusítom. 501
GRÜNBERGER MANÓ parfüméria és manikűr szalon (Obala Princeze Jelene 1., a zárdával szemben).

Szép 3 éves akácfa

bármily mennyiségben kaphatók. Draxler-gazdaság Velikakikinda. Ugyanott egy ponykocsi is eladó.

Butorozott utcai szoba

a város közepén, április 1-ére kiadó.

Car Dusana (Váraljai) utca 4, ajtó 2. 519

Különféle butorok

háztartási cikkek és férfiruhák eladó. Megtekinthetők egész napon át Veresmartijeva (Uri) u. 15. sz. alatt. 520

Br. 308/1926. s. i.

522

Objava dražbe.

Novobečejski kr. sreski sud sa rešenjem broj 4053/1926. u korist Dr. Karla Kodermana i drug. iz Maribora, protiv dužnika iz Melencara radi namirenja glavnica od 6049 dinara i pripadaka odredio je sudsku prodaju na uzaloženi 50 meteri žita u proceni od 13000 dinara.

Radi sprovođenja te prodaje zakazujem dan za 19. marta 1926. god. u 3 sati posle podne, a mesto opštine kuće u Melencima.

Novi Bečej, 19. februara 1927. g.

Stevan Ranković,
 kr. sr. sudski izvršitelj.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.